

Møteprotokoll

Utvalg: Vega verneområdestyre
Møtested: Skriftlig saksbehandling
Dato: 21.06.2021

Følgende faste medlemmer deltok:

Navn	Funksjon
Andre Møller	Leder
Eirin S. Sleteng	Nestleder
Knut Petter Torgersen	Styremedlem

Merknader

Alle styremedlemmer gav tilbakemelding pr mail på innstillingen

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Jannike Wika	Berneområdeforvalter

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 18/21	Søknad om ekstra fellingstillatelse av oter i Vegaøyen Verdensarvområde - Vega kommune		2021/2793
ST 19/21	Søknad om dispensasjon - droneflyging - Lånan/Skjærvær naturreservat - Lånan fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde - Vega kommune		2021/3961

ST 18/21 Søknad om ekstra fellingstillatelse av oter i Vegaøyen Verdensarvområde - Vega kommune

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre gir med dette Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv dispensasjon fra verneforskriften for Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde, Muddvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning for å felle inntil to otere som gjør skade på ærfugl innenfor disse områdene med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder fra 21.juni.2021 – 31.juli.2021.
- Dispensasjonen gjelder for oter som gjør skade på hekkende ærfugl.
- Før felling kontaktes verneområdeforvalter på tlf. 950 52 394 som gjør en vurdering av situasjonen.
- Felt oter er villfondets eiendom og skal umiddelbart fryses ned og oversendes Norsk institutt for naturforskning, Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim sammen med kopi av rapport om felling. Pakken skal merkes med opplysninger om fellingssted, fellingsdato, dødsårsak, voksendyr/ungdyr og evt kjønn.
- Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv rapporterer til Vega verneområdestyre og Statsforvalteren i Nordland etter at dispensasjonsperioden er over, uavhengig av om det felles oter.

Saksprotokoll i Vega verneområdestyre - 21.06.2021

Styrets vedtak – enstemmig:

Som innstillingen

ST 19/21 Søknad om dispensasjon - droneflyging - Lånan/Skjærvær naturreservat - Lånan fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde - Vega kommune

Forvalters tilrådning

Falkeblikk gis dispensasjon for bruk av drone i **Lånan/Skjærvær naturreservat, Hysvær/Søla landskapsvernområde, Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområder** i forbindelse med filming for den japanske TV-kanalen TBS. Denne dispensasjonen forutsetter at

- søker har gjort avtale med grunneiere på forhånd.
- gjelder kun for filming tre dager i perioden 12 - 31.juli. 2021.
- rapport sendes etter endt filming til Miljøvernavdelingen hos Statsforvalteren i Nordland v/underdirektør Sveinung Råheim: fmnosra@statsforvalteren.no

Søknaden

Den japanske TV-kanalen TBS har i de siste 25 årene hatt en programserie som tar for seg verdensarv-områder. I 2021 er det et program om Vegaøyan verdensarv som står for tur. Falkeblikk AS var med i 2020 da TBS filmet i Nærøyfjorden og Geiranger, og ble igjen valgt som samarbeidspartner for filmingen på Vegaøyan i 2021. Vi har per dato fullført en stor del av filmingen, og har i hovedsak filmet på dunværet Lånan samt geologi og steinalderbosetninger på Vega, men har i tillegg vært rundtom på hele Vega, Muddvær, Skogsholmen, Kilvær, og Bukkholmen for å nevne noe. På grunn av verneområdene har vi ikke kunne filme med drone alle steder, noe som er ønskelig for å vise frem helheten av de ytterste øyene og plasseringen langt ute i havet. Vi ønsker derfor å søke om flytillatelse for å kunne gjennomføre dette. Planen er å komme tilbake i slutten av Juli 2021 for å filme drone på Lånan, samt drone og noe annen filming på Hysvær.

Det søkes om løyve til å fly drone i følgende verneområder: - Lånan/Skjærvær naturreservat - Hysvær/Søla landskapsvernområde - Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområder. Det er i hovedsak snakk om dronofilmning i områdene over selve Lånan og i Hysvær. Vi planlegger å gjennomføre filmingen i siste del av Juli i tidsrommet 12-31 Juli, men mest sannsynlig rundt 15-20 Juli. Dronen som vil bli benyttet er en liten drone av type DJI Mavic 2 Pro, som veier ca 1 kg og har et vingespenn på ca 40 cm. Dronen lager forholdsvis lite lyd, og er knapt hørbar om den er på 100 meters hold.

Saksbehandling:

Formålet med fredningen av Lånan/Skjærvær naturreservat er å ivareta et nasjonalt verdifullt kystområde, med det naturlig tilknyttede plante og dyreliv. Spesiell verdi knytter seg til området som rastelokalitet for hvitkinngås på vårtrekk, som hekke-, myte- og overvintringsområde for sjøfugl og til forekomst av spesielle plantearter/plantesamfunn. I naturreservatet er «Bruk av modellbåter, modellfly, vannskuter og surfebrett samt camping, teltslagning og oppsetting av kamouflasjeinnretninger for fotografering er forbudt. Motorferdsel til lands er forbudt. Start og landing med luftfartøy og lavtflyging under 300 m er forbudt».

Formålet med fredningen av Lånan fuglefredningsområde er å bevare et godt og uforstyrret hekke- og oppvekstområde for sjøfugl. I fuglefredningsområde er «Fugler, herunder reir og egg, fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser», og motorferdsel til lands er forbudt. I tillegg er start og landing med luftfartøy og lavtflyging under 300 forbudt. Det er også presisert i forskriftene at «bruk av (...) modellfly (...) er forbudt» (§ 3 i forskriften for fuglefredningsområde).

Hysvær ligger i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Formålet med vernet er å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre de zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreget. I flg § 3 i

verneforskriften for Hysvør/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning er dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse og motorferdsel til lands er forbudt. I tillegg er start og landing med luftfartøy og lavtflyging under 300 m forbudt. Det er også presisert i forskriftene at «bruk av (...) modellfly (...) er forbudt»

I naturmangfoldlovens § 48 er det gitt en ny generell dispensasjonsbestemmelse som også er gitt virkning for verneforskrifter etter naturvernloven, jf. naturmangfoldlovens § 77. Det vil si at den generelle dispensasjonsregelen i verneforskriftene er erstattet med § 48 i naturmangfoldloven. I henhold til § 48 kan forvaltningsmyndigheten «gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Vurdering av saken

Bruk av drone rammes av forbudet mot bruk av modellfly og forbudet mot å forstyrre dyre- og fuglelivet og ferdselsforbudet i naturreservatet. Det finnes ingen egen hjemmel for å gi tillatelse til omsøkte aktivitet og søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldlovens (nml) § 48. Omsøkte aktivitet er ikke av en slik art at det er aktuelt å vurdere dispensasjon av sikkerhetshensyn, men kan vurderes av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser. For å kunne gi dispensasjon fra forskriften må omsøkte aktivitet ikke stride mot verneformålet og ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Lånan og Hysvær ligger i Vega kommune innenfor Vegaøyan verdensarvområde. Lånan ligger i et Lånan/Skjærvær naturreservat som strekker seg fra Lånan sørover til Skjærvær, hvor øyene Lånan (Nordreggen, Heimlandet, Hundskjæret og Vesterøya), Flovær og Skjærvær er vernet som fuglefredningsområde (DN 2010). Det var fastboende her frem til 1980, som i hovedsak livnærte seg på fiske. Det er i dag ingen fastboende på Lånan, men bygningsmassen vedlikeholdes og områdets funksjon som dunvær opprettholdes av grunneiere som bor der i store deler av sommersesongen.

Hysvær ligger i Vega kommune innenfor Vegaøyan verdensarvområde. Hysvær ligger i et større landskapsvernområde som strekker seg fra Hysvær i sør til Søla i Nord. Mellom Hysvær og Søla ligger et grunnvannsområde med stor tetthet av hekkende sjøfugl. Det var fastboende i Hysvær frem til 1980, som i hovedsak livnærte seg på fiske. Det er i dag ingen fastboende på Hysvær, men bygningsmassen vedlikeholdes og områdets funksjon som dunvær opprettholdes av grunneiere som bor der i store deler av sommersesongen.

Vega Verdensarvområde ble skrevet inn på Unesco`s verdensarvliste 1.7.2004 med følgende begrunnelse: Vegaøyan viser hvordan generasjoner av fiskere og bønder gjennom de siste 1.500 år har opprettholdt en bærekraftig levemåte i et værhardt område nær Polarsirkelen, basert på den nå unike tradisjonen med ærfugldrif. Statusen er også en hyllest til kvinners bidrag til dunprosessen. Den mangeårige tradisjonen med ærfugldrif var avgjørende for innskrivningen av Vegaøyan på verdensarvlista. Det er en nasjonal forpliktelse å bevare verdiene som ligger til grunn for statusen. Verdensarvstatusen har ført til økt interesse for dunværsdrif og en rekke fuglevoktere har fått tro på framtida, og viderefører nå tradisjonen. Viktig for optimismen hos de som nå satser på å fortsette de gamle tradisjonene er mulighetene for økte inntekter gjennom tilrettelegging for miljøvennlig reiseliv og opplevelser i verdensarvområdet.

Den omsøkte filmingen bidrar i markedsføringen av miljømessig reiseliv og opplevelser, også i verneområdene. Dette er i tråd med Miljødirektoratets merkevarestrategi «Velkommen inn» hvor målet er at flere skal besøke verneområdene i Norge samt Vega verneområdestyrets «Besøkstrategi for verneområdene på Vega». Forvaltningsplanen for Vegaøyan Verdensarvområde (2015 – 2022) poengterer at ivaretagelse av verdensarvverdiene bygger på tankegangen om **Vern gjennom bruk**. Den omsøkte dronefilmingen kan er også i tråd med det forvaltningsplanen sier om at arbeidet med verdiskaping og miljøtilpasset reiseliv har som målsetting å øke bruken av verneområdene til reiseliv som vil ha en samfunnsnyttig verdi.

For å kunne gi dispensasjon er det en forutsetning at aktiviteten ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Lavtflyging med drone/modellfly har potensiale for å forstyrre og påvirke fuglene, derfor er også aktiviteten regulert av verneforskriften. Vega verneområdestyre er ikke sikker på at bruk av drone vil være uten påvirkning på verneverdiene. Vi legger derfor stor vekt på føre-var-prinsippet og avgrenser filmingen til å gjelde i kun 3 dager innafor denne tidsperioden. I tillegg skal filmingen være avtalt med grunneier. Utgangspunktet er at bruk av dronen kan ha negativ innvirkning på fuglene. Filmingen skal avbrytes dersom det er åpenbart store negative konsekvenser, for eksempel gjennom kollisjoner mellom drone og fugl.

Vega verneområdestyre er av den oppfatning at forsiktig bruk av drone i nært samarbeid med grunneiere/fuglevoktere i hekketiden ikke vil ha vesentlig negativ betydning for verneverdiene i Lånan/Skjærvær naturreservat, Lånan fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde

Saksprotokoll i Vega verneområdestyre - 21.06.2021

Styrets vedtak – enstemmig:

Som innstillingen